

ÖZET

İkinci Dünya Savaşı sırasında Balkanlarda yaşanan hadiseler ve bu hadiseler karşısında Türkiye'nin tutumu incelenmiştir. Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı öncesi Balkan devletleriyle ilişkileri, Almanya'nın Balkanları işgal ettiği Nisan 1941'e kadar olan dönemde Balkanlara savaşın yansımaları ve Türkiye'nin bu gelişmeler karşısında nasıl bir politika izlediği üzerinde durulmuştur. Almanya'nın Balkanları işgalinden başlanarak savaşın sonuna kadar Balkanlarda yaşanan belli başlı siyasi gelişmeler ile Türkiye'nin bu gelişmeler karşısında hangi politikalar geliştirdiği ele alınmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında, savaş dışı kalma veya savaşa girmeme politikası takip eden Türkiye'nin savaşın Balkanlara sıçraması üzerine hangi politikalar izlediği, savaş dönemi Balkan gelişmelerinden nasıl etkilendiği, bu gelişmelerin Balkan ülkeleri başta olmak üzere Mihver ve Müttefik Devletlerle ilişkilerini hangi açılardan şekillendirdiği hususlarının ortaya konulması amaçlanmıştır.

Savaş süresince, savaşın her iki tarafı, Türkiye'yi savaşa dahil etmek için yoğun çaba sarf etmiş ve çeşitli zamanlarda çeşitli tonlarda baskıda bulunmuştur. Baskılara rağmen Türkiye söz konusu politikasını kararlılıkla devam ettirmiştir. Denilebilir ki Türkiye'nin savaş dönemi Balkanlara yönelik politikası da yine savaşa yönelik genel politikasını yansıttakı şekilde savaşa girmemek ve savaşın dışında kalmak şeklinde tezahür etmiştir. Türkiye bu politika doğrultusunda diplomatik girişimler ve insani yardımlar çerçevesinde bir politika sergilemiş, sıcak savaşın bir tarafı olmaktan ısrarla kaçınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Balkanlar, İkinci Dünya Savaşı, Türk Dış Politikası

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞINDA TÜRKİYE'NİN BALKAN POLİTİKASI

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu çalışmada; İkinci Dünya Savaşı sırasında, savaş dışı kalma ve savaşa girmeme politikası takip eden Türkiye'nin savaşın Balkanlar'a yansımaları karşısında nasıl bir politika izlediği, savaş dönemi Balkan gelişmelerinden nasıl etkilendiği Balkan devletleriyle nasıl ilişkiler geliştirdiği ve Balkanlardaki gelişmelerin Türkiye'nin Mihver ve Müttefik devletlerle ilişkilerini hangi açılardan şekillendirdiğinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Münhasıra, İkinci Dünya Savaşı'nın Balkanlara etkileri ve Türkiye'nin savaş sırasında Balkanlara yönelik izlediği politikayı ele alan çalışmaların sayıca ve nitelik bakımından yetersiz olduğunun düşünülmesi böyle bir çalışma konusunun tercih edilmesine yol açmıştır. Çalışma ile, Türkiye'nin savaş sırasındaki Balkan politikasının daha detaylı bir şekilde ortaya konulması bakımından bu çalışmanın faydalı olacağı düşünülmüştür.

ARAŞTIRMANIN KONUSU

Bu çalışmada, İkinci Dünya Savaşı sırasındaki Balkan gelişmeleri ve bu gelişmeler karşısında Türkiye'nin aldığı tutum ele alınmıştır. 1939-1945 yılları arasında Balkanlar'daki hadiselerin Türkiye'ye ne şekilde yansıdığı ve bu durumda Türkiye'nin sergilemiş olduğu tavır dönemin politik gelişmeleri ışığında ele alınmıştır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Veriler ağırlıklı olarak konu üzerine araştırma yapılarak yazılan tez, kitap ve makalelerden derlenmiştir.

KAYNAKÇA

Karakuş, Hidayet. *İkinci Dünya Savaşı Sırasında Balkan Gelişmeleri ve Türkiye*. Karabük: Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bölge Çalışmaları Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2022.

Erdaş, Sadık. *Hükümet Programlarında ve Program Müzakerelerinde Dış Politika (1920-1980)*. Ankara: Siyasal Kitapevi, 2018.

Armaoğlu, Fahir. «İkinci Dünya Harbinde Türkiye.» Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 1958: 139-179.

Tuncer, Hüner. *İsmet İnönü'nün Dış Politikası (1938-1950) İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye*. İstanbul: Kaynak Yayınları, 2012.

HAZIRLAYAN
TC YOZGAT BOZOK
ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ABD
ZERRİN KARAKAVAK